

Jozef, een type van Jezus Christus

Schatgraven in de Bijbel

Bijbellezen kun je vergelijken met schatgraven. Hoe meer je erin leest, hoe meer dingen je ontdekt. Het lijkt een beetje op graven in aardlagen. Onder een laag zit weer een nieuwe laag, met daarin ook weer nieuwe verrassingen.

Als je een bijbelverhaal leest, leer je allereerst iets over het verhaal zelf. Dat kun je de eerste laag noemen. Maar vaak zit er in het verhaal een dubbele bodem, een diepere laag. Er zijn dan dingen in het verhaal die je weer op nieuwe gedachten brengen, soms over andere dingen in de Bijbel. Een goed voorbeeld hiervan is typologie.

Typologie

In de Bijbel zien we vaak dat mensen of zelfs dieren een beeld zijn van iets of van iemand anders. We noemen dat typen. Bij het type zie je dingen gebeuren die later ook bij iets of iemand anders gebeuren. Veel typen in de Bijbel wijzen op de Heere Jezus. Enkele bekende voorbeelden hiervan zijn Izak (Gen.22), de hogepriester (Hebr.6:20), de koperen slang (Num.21; Joh.3:14) en koning Salomo (Luk.11:31). In deze korte studie gaan we kijken hoe Jozef, de zoon van Jacob (Gen.37-47; Hand.7:9-14), een type is van de Heere Jezus.

Jozef als type van Jezus Christus

Jozef heeft een spannend leven gehad, met enorme dieptepunten, maar ook met hoogtepunten. Geen gemakkelijk leven, maar wel een prachtig voorbeeld van het leven van Jezus Christus. Dat wist hij zelf niet, maar zo heeft de Heere God het wel bestuurd. En wij mogen er van genieten.

1. Jozef groeide op in een gezin met 11 broers en 1 zus. Jozef was een bijzondere jongen. Hij droomde bijvoorbeeld over zaken die later echt zouden gebeuren. Vader Jacob ging er niet zo goed mee om. Hij trok Jozef voor boven zijn andere kinderen. Zijn broers kregen een hekel aan hem en besloten hem uiteindelijk uit de weg te ruimen. In eerste instantie wilden ze hem doden, maar uiteindelijk verkochten ze hem aan slavenhandelaars.

[Jezus had de Joodse nationaliteit. De Joden waren zijn broeders, afkomstig van stamvader Abraham \(Matth.1:1-16\). Juist zij hebben Jezus uiteindelijk uit de weg geruimd. 'Kruisig hem' \(Joh.19:6-7\)!](#)

2. Jozef kwam terecht in Egypte en werd als slaaf verkocht aan Potifar. De zoon van de rijke herdersvorst moest luisteren naar de bevelen van anderen. Menselijkerwijs zou hij zijn familie nooit meer terug zien. Al zijn toekomstplannen lagen in duigen. Wat was hem enorm veel onrecht aangedaan! Jozef had er alle reden toe om opstandig te zijn. Toch lezen we nergens dat hij dat was. Aan de wijze waarop hij zich inzet voor zijn nieuwe meester zien we dat Jozef zich heeft geschikt in zijn lot. Hij is niet verbitterd geraakt, maar heeft zijn omstandigheden dapper aanvaard.

[Jezus werd afgewezen en dwarsgezet door de mensen voor wie Hij juist gekomen was \(Mark.8:31; Hand.4:13-15\). Hij had er niet alleen alle reden toe, maar ook de macht ervoor tot Zijn beschikking om zijn ongelovige volksgenoten eens een flink lesje te leren. 'Oog om oog, tand om tand' \(Matth.5:38\). Toch deed Hij dat niet. Hij koos er vrijwillig voor om Zijn weg te gaan, tot de dood toe. 'Als een lam werd Hij ter slachting geleid' \(Jes.53:7, Hand.8:32-35\). Hij vertrouwde erop dat Zijn Vader nog steeds het doel van Zijn missie helder had en wilde daarom in alles op Hem vertrouwen \(Matth.26:42\).](#)

3. Jozef doet zijn werk zo goed, dat hij het vertrouwen wint van Potifar en uiteindelijk een leidinggevende taak krijgt. In deze periode krijgt hij ook te maken met de verleiding van de zonde. Potifar vertrouwt hem de leiding over zijn huis toe, als hij zelf een poos afwezig is. Potifars vrouw wil Jozef dan verleiden tot overspel, maar Jozef geeft niet toe aan haar wensen en roept daarmee de wraak van deze vrouw over zich af. Zij verdraait de feiten zo dat Jozef als misdadiger in de gevangenis belandt. Aan de zonde hangt altijd een prijskaartje (Jac.1:15), maar dat geldt in het geval van Jozef ook voor het niet toegeven aan verkeerde dingen. Door toe te geven had het leven tijdelijk wat aangenamer voor hem kunnen zijn (vgl. Hebr.11:25). We weten niet hoe het verhaal dan zou zijn afgelopen, maar ongetwijfeld zou het niet zo'n schitterend vervolg hebben gehad zoals nu het geval is. [Jezus werd aan het begin van Zijn bediening verleid door Zijn grote tegenstander, de duivel. De duivel sloeg toe toen Jezus honger had, na een verblijf van 40 dagen in de woestijn \(Matth.4:1-11\). Jezus zou ongetwijfeld een stuk brood gelusten hebben, maar Hij liet niet zichzelf niet verleiden om van een](#)

paar stenen broden te maken. Later, als men Jezus van een steile helling af wil duwen (Luk.4:29), omdat Hij de mensen met de waarheid heeft geconfronteerd over wie Hij werkelijk is, kan Hij met gemak een heel leger engelen bestellen of bliksem van de hemel laten komen om Zijn macht te tonen, maar Hij maakt er geen gebruik van. Zijn missie mag geen gevaar lopen (Joh.17:4). Hij is verzocht, maar heeft niet toegegeven aan de zonde (Hebr.4:15) en kan daardoor ook helpen in onze strijd.

4. Je vraagt jezelf af waar Jozef de kracht vandaan heeft gehaald om met al deze tegenslagen en verleiding om te kunnen gaan. In psalm 105:19 ontdekken we het geheim hiervan: 'het woord van de Heere heeft hem gelouterd'. De wijze waarop Jozef samen met God in het leven stond, doortrok zijn leven en hielp hem om vol te houden.

Ook Jezus haalde Zijn kracht uit het zijn in de aanwezigheid van Zijn Vader. Bij alles wat Hij deed, wilde Hij gehoorzaam zijn aan de wil van de Vader. Na drukke dagen zocht Jezus 's nachts in de stilte de omgang met Zijn Vader (Mark.6:46; Luk.6:12). Zelfs toen het aanstaande lijden Hem bijna te veel werd, bleef Hij in contact met Zijn Vader. 'Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede' (Matth.26:42).

5. Na zijn periode in de gevangenis is de ellende voor Jozef voorgoed voorbij. Hij wordt van de ene op de andere dag onderkoning van Egypte en helpt niet alleen de Egyptenaren, maar ook de bewoners van buurlanden door een periode van extreme hongersnood heen. In deze functie wordt hij ook de redder van zijn eigen familie, waarvoor zijn broers graan komen kopen in Egypte. Ze hebben Jozef zoveel leed aangedaan dat het begrijpelijk zou zijn geweest als hij hen betaald zou hebben gezet. Maar Jozefs toont zijn liefde en het gezin van Jacob wordt herenigd.

Jezus werd niet alleen de Redder van de wereld (1Joh.2:2), maar allereerst ook van Zijn eigen volk (Matth.1:21; Hebr.2:16-17). Zij die Hem gekruisigd hadden, mochten als eersten in de wereld het evangelie van genade horen (Hand.2:38). Jezus rekende niet voorgoed met hen af, maar confronteerde hen en confronteert ook ons nu nog dagelijks met Zijn oneindige liefde (Rom.5:6-8).

6. De jeugdromen van Jozef gaan in vervulling. Zijn vader en broers buigen voor hem neer. Eerst werd hij veracht, maar uiteindelijk buigen ze voor hem.

Toen Jezus op aarde kwam en Zijn weg van vernedering en lijden doorliep, werd Hij door het merendeel van de mensen veracht. Als Hij zal verschijnen aan de hemel als de verheerlijkte koning, zal echter iedereen voor Hem buigen, zowel vriend als vijand (Fil.2:10; Ps.72:8-9; 110:1).

7. Jozefs leven vertoont een grillig patroon van dieptepunten en hoogtepunten. Van de veilige plek in het huis van zijn vader belandt hij op de slavenmarkt in Egypte. Hij maakt een carrière door van slaaf tot leidinggevende in het huis van Potifar. Vanuit die positie belandt hij van de ene op de andere dag in de gevangenis. Op de zelfde dag dat hij uit de gevangenis komt, wordt hij de nieuwe onderkoning van Egypte en zwemt hij in aanzien en rijkdom. Hij heeft zijn vader en familieleden jarenlang niet gezien en vindt ze allemaal weer terug en maakt nog een gelukkige tijd met hen mee in Egypte.

Jezus kwam vanuit de hemelse heerlijkheid terecht in de aardse duisternis. Hij was Koning, maar vernederde zich tot in het diepst. Maar na de vernedering en het lijden keerde Jezus terug naar Zijn Vader en ontving Hij de grootste heerlijkheid (Fil.2:7-11). Het is een bijbels principe dat 'de kroon vooraf gegaan wordt door het kruis'. We zien dat bij Jezus, maar het geldt evenzeer voor iedereen die Hem wil volgen (1Petr.4:13; Matth.10:24-25; Rom.8:17).

Een levend voorbeeld van Jezus Christus

Wat een eervolle taak, om zo door je leven te wijzen en te lijken op de grote Meester. Ook in jouw leven kan Hij zichtbaar worden (1Petr.2:21). Zo'n leven begint bij het aanvaarden van Jezus Christus als jouw Heere (Gal.2:20) en leidt tot de verheerlijking van Jezus door jouw leven (2Thess.1:10).

Typologie

Het ontdekken van bijbelse typologie is een boeiende bezigheid. Er zijn in het leven van Jozef vast nog meer details te ontdekken, waarin hij vooruit wijst naar Jezus. Ik denk aan het geld wat voor hem betaald is en aan zijn verblijf in de gevangenis, voorafgaand aan zijn comeback... Als je er meer mee wilt oefenen, zou je het eens kunnen proberen bij de typen die in de tweede paragraaf genoemd werden. Belangrijk is wel dat de typologie geen eigen leven gaat leiden (→ fantasie). We krijgen oog voor de typen als we de feiten kennen. De typen bepalen niet de feiten, maar andersom.